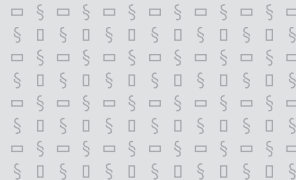

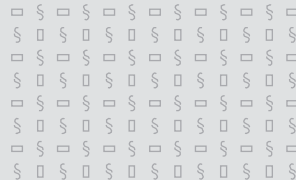
MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Posuzování vlivů záměrů a koncepcí - EIA/SEA

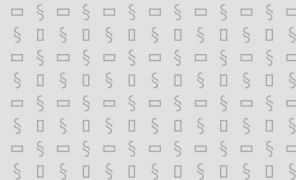
Charakteristika a prameny

- preventivní nástroj k ochraně životního prostředí
- rozsah posuzování: přímé i nepřímé vlivy pro všechny fáze, včetně kumulativních jevů, provedení i neprovedení, návrh opatření k předcházení nepříznivým vlivům včetně jejich předpokládaných účinků
- EIA: záměry x SEA: koncepce
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- příslušné evropské směrnice

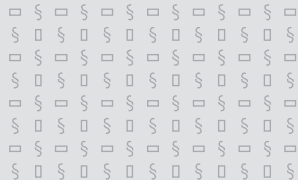
Subjekty

- Oznamovatel - ten, kdo hodlá provést záměr
- Předkladatel - ten, kdo předkládá podnět ke zpracování koncepce
- Příslušný úřad - MŽP (§ 21) nebo krajský úřad (§ 22)
- Dotčené správní úřady - správní úřad hájící zájmy chráněné zvláštními právními předpisy a ČIŽP
- Dotčený územní samosprávný celek - obec nebo kraj v dotčeném území
- Veřejnost - každá fyzická nebo právnická osoba
- Autorizovaná osoba - držitel autorizace opravňující ke zpracování dokumentace, posudku nebo vyhodnocení

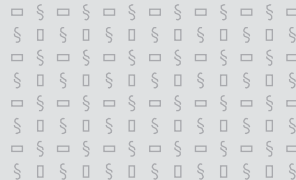
Záměry - posuzované

- stavby, činnosti a technologie uvedené v příloze č. 1 zákona
- **Obligatorní**
  - záměry uvedené v příloze č. 1 k kategorii I a změny těchto záměrů
- Stanoví-li tak **zjišťovací řízení (fakultativní)**
  - **změny záměru** uvedeného v příloze č. 1 kategorii I,
  - záměry uvedené v příloze č. 1 **kategorii II** a jejich změny,
  - **podlimitní záměry**
  - stavby, činnosti a technologie, které podle **stanoviska orgánu ochrany přírody** vydaného podle zvláštního právního předpisu mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti

Nejsou posuzovány

- záměry, o kterých rozhodne vláda
  - nouzový stav, stav ohrožení a válečný stav, naléhavé důvody obrany nebo plnění mezinárodních smluv, bezprostřední odvrácení důsledků nebo zmírnění nepředvídatelné události, která by **mohla vážně ohrozit zdraví, bezpečnost, majetek obyvatelstva nebo životní prostředí**
- **povinnosti vlády**
  - informovat veřejnost (vč. odůvodnění)
  - zvážit možnosti jiného posouzení vlivů
  - informovat Evropskou komisi

Principy posuzování vlivů

- integrace ochrany ŽP do plánovacích a rozhodovacích procesů
- prevence
- výběru aktivit podléhajících posuzování
- komplexnosti hodnocení
- variantnosti
- odbornosti
- účasti veřejnosti
- dvoustupňovosti
- (ne)závaznosti stanoviska

Posuzování vlivů záměrů - fáze

1. Předběžné projednání na žádost oznamovatele
2. Oznámení
3. Zjišťovací řízení
4. Zpracování dokumentace
5. Zpracování posudku
6. Veřejné projednání
7. Vydání stanoviska k posouzení vlivů záměru na životní prostředí

Oznámení

- příslušnému úřadu, resp. MŽP
- možnost předložit namísto oznámení dokumentaci
- zveřejnění → připomínky každého
- vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům
- **podlimitní záměry**

Zjišťovací řízení

■ Cíl:

- upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace (**scoping**)
- zjištění, zda záměr bude posuzován (**screening**)

■ Podklady: oznámení, vyjádření

■ Závěr: odůvodněný a písemný

- otázka zpracování dokumentace
- otázky zpracování variant řešení záměru

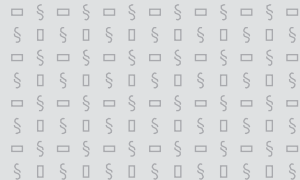
Dokumentace

- zajišťuje oznamovatelem pověřená **autorizovaná** osoba
- podklady pro zpracování: oznámení, vyjádření, závěr zjišťovacího řízení
- zveřejnění → připomínky
- vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům
- doručení zpracovateli posudku

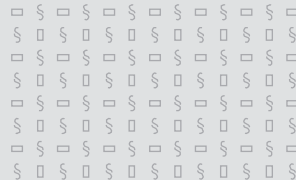
Posudek

- zajišťuje příslušným úřadem pověřená autorizovaná osoba (**odlišná od zpracovatele dokumentace**)
- přezkum úplnosti a správnosti dokumentace
- hradí oznamovatel
- podklady: oznámení, dokumentace, vyjádření
- zveřejnění → připomínky
- veřejné projednání dokumentace a posudku

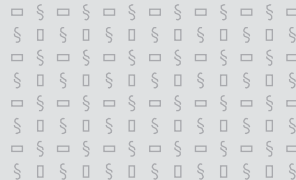
Stanovisko

- předchází veřejné projednání (lze od něj upustit)
- návrh stanoviska (zpracovatel posudku)
- vypořádání vyjádření
- vydává příslušný úřad
- podklady: oznámení, dokumentace, posudek, veřejné projednání, vyjádření
- zveřejnění

Právní povaha stanoviska

- proces posuzování vlivů není správním řízením podle správního řádu
- odborný podklad pro vydání rozhodnutí/opatření podle zvláštního předpisu
- bez stanoviska nelze vydat rozhodnutí/opatření
- platnost 5 let
- správní úřad bere vždy v úvahu obsah stanoviska
- zahrnutí konkrétních požadavků ze stanoviska do rozhodnutí
- uvedení důvodů pro nezahrnutí požadavků ze stanoviska

Přezkum stanoviska

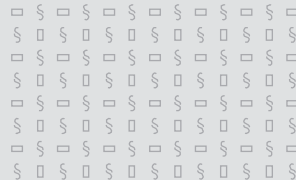
■ NSS 1 As 13/2007-63:

- není samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví.
- přezkoumáním podkladového stanoviska až v rámci soudního přezkumu rozhodnutí o žádosti o povolení záměru není nijak zasaženo do ústavně zaručených základních práv stěžovatele

■ § 23 odst. 10:

- občanské sdružení nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách písemné vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí postupem podle soudního řádu správního

■ novela č. 38/2012 Sb. - lze i v případě procesu před 11. 12. 2009

Posuzování vlivů koncepcí

■ Koncepce

- strategie, politiky, plány nebo programy zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně tímto orgánem schvalované nebo ke schválení předkládané

■ **Obligatorně** (dotčené území více než jedné obce)

- koncepce, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů (výčet oblastí)
- koncepce dle zvláštního předpisu (Natura 2000)
- koncepce spolufinancované z prostředků ES

■ Stanoví-li tak zjišťovací řízení (**fakultativně**)

- koncepce zasahující území pouze jedné obce
- změny koncepcí

■ **Nikoliv - negativní vymezení**

- Koncepce zpracováváné výhradně pro účely obrany státu
- Koncepce zpracováváné pro případ mimořádných událostí
- Finanční a rozpočtové koncepce

Posuzování vlivů koncepce - fáze

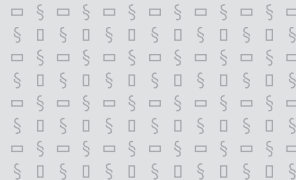
1. Oznámení koncepce
2. Zjišťovací řízení
3. Vyhodnocení vlivů koncepce
4. Návrh koncepce
5. Stanovisko k návrhu koncepce
6. Sledování a rozbor vlivů koncepce

Oznámení

- Předložení oznámení koncepce příslušnému úřadu
- Kopie k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům
- Zveřejnění → připomínky

Zjišťovací řízení

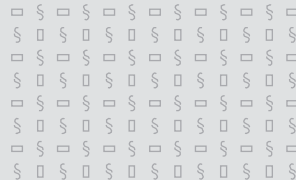
■ Cíl:

- upřesnění obsahu a rozsahu vyhodnocení vlivů koncepce
- zjištění, zda koncepce nebo její změna bude posuzována

■ Podklady: oznámení, vyjádření

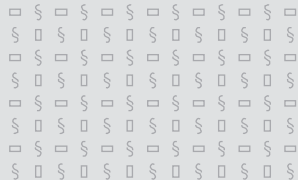
■ Závěr zjišťovacího řízení:

- obsah a rozsah vyhodnocení + varianty
- návrh průběhu posuzování
- důvody neposuzování

Vyhodnocení vlivů a návrh koncepce

- Posuzovatel - osoba oprávněná ke zpracování vyhodnocení
- Úplnost a objektivnost
- **Návrh koncepce včetně vyhodnocení příslušnému úřadu**
- K vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům
- Zveřejnění návrhu koncepce
- Veřejné projednání návrhu koncepce

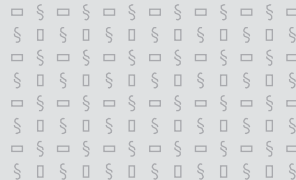
Stanovisko ke koncepci

- Podklady: návrh koncepce, vyjádření, veřejné projednání
- Možný obsah:
  - nesouhlas s návrhem koncepce
  - návrh na doplnění
  - návrh kompenzačních opatření a opatření ke sledování vlivů provádění koncepce
- Na vědomí předkladateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům + zveřejnění

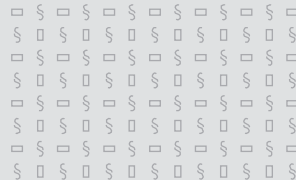
Právní povaha stanoviska

- Bez stanoviska nelze koncepci schválit
- Povinnost zohlednit požadavky a podmínky ze stanoviska v koncepci nebo odůvodnit jejich nezohlednění
- Zveřejnění schválené koncepce, odůvodnění, opatření pro zajištění sledování a rozboru vlivů
- sledování a rozbor vlivů koncepce

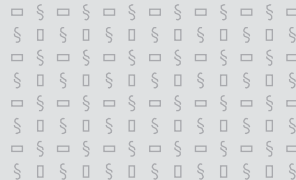
Posuzování v režimu stavebního zákona

- Ustanovení stavebního zákona + zákon EIA
- Politika územního rozvoje a Územně plánovací dokumentace
- Regulační plán se posuzuje jako záměr
- Předkladatel = pořizovatel
- Vyhodnocení vlivů na životní prostředí v rámci vyhodnocení vlivů na udržitelných rozvoj území

Posuzování vlivů - NATURA 2000

- Zákon č. 114/1992 - zvláštní právní úprava
- **NATURA 2000** - evropsky chráněné lokality a ptačí oblasti
- Posuzování koncepcí i záměrů s významným vlivem - stanovisko orgánu ochrany přírody k otázce možného významnému vlivu
- **Nevyloučení významného vlivu** ⇒ posuzování vlivů
- Schválení koncepce nebo záměru - stanovisko neprokazující negativní vliv
- Prokázání negativního vlivu na území NATURA 2000 ⇒
  - **varianty řešení** s cílem vyloučit nebo zmírnit negativní vliv
  - bez variant z důvodu převažujícího veřejného zájmu + uložení nezbytných kompenzačních opatření
- **Prokázání negativního vlivu** na lokalitu s prioritními typy stanovišť a nebo prioritními druhy ⇒
  - z důvodů veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí
  - jiné důvody pouze na základě stanoviska Komise

Účast veřejnosti

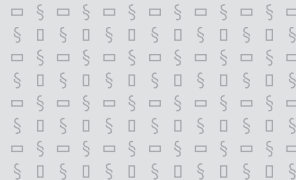
- Možnost podávat písemná vyjádření
- Možnost účastnit se veřejného projednání
- Vyjádření jako podklad ke zpracování jednotlivých dokumentů
- Podmínky pro účast občanských sdružení a obcí v navazující řízení podle zvláštních předpisů
  - písemné vyjádření
  - zahrnutí vyjádření do stanoviska, byť jen zčásti
  - rozhodnutí správního úřadu v navazujícím řízení o dotčení hájených veřejných zájmů

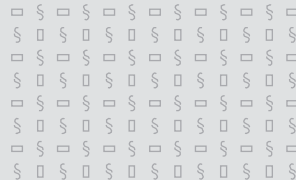
MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

IPPC - integrovaná prevence

Integrovaná prevence - principy a prameny

- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění
  - transpozice směrnice č. 2008/1
- vysoké úrovni ochrany ŽP
  - nejlepší dostupné techniky
  - zákaz provozování zařízení bez platného integrovaného povolení
- integrované ochrany ŽP
  - Posuzování činností z hlediska ochrany životního prostředí jako celku
  - Integrace dílčích povolení do jednoho
- prevence
- informování a účasti veřejnosti

Předmět povolování

■ Obligatořně

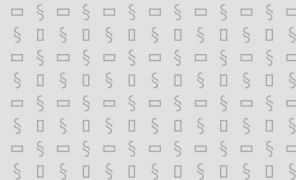
- zařízení, ve kterém probíhá jedna či více **průmyslových činností** vymezených v příloze č. 1 zákona, a jakékoli další s tím přímo spojené činnosti, které po technické stránce souvisejí s průmyslovými činnostmi uvedenými v příloze č. 1 zákona probíhajícími v dotčeném místě a mohly by ovlivnit emise a znečištění

■ Dobrovolně

- zařízení neuvedené v příloze č. 1 zákona - na žádost

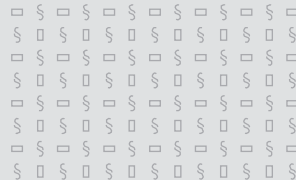
■ Negativní vymezení

- souvislost s radioaktivními látkami
- nakládání s geneticky modifikovanými organismy

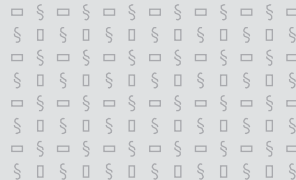
Řízení o vydání integrovaného povolení

- správní řízení zahajované na žádost
- integrované povolení
  - tj. správní rozhodnutí
  - kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení, včetně provozu činností přímo spojených s provozem zařízení v místě
  - vydává se **namísto** rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, ochrany veřejného zdraví a v oblasti zemědělství, **pokud to** tyto předpisy umožňují

Fáze řízení - přehled

1. podání žádosti
  - možnost předběžné konzultace
2. ověření úplnosti žádosti
  - výzva k doplnění žádosti
3. rozeslání a zveřejnění žádosti
4. vyjádření k žádosti
5. ústní jednání o žádosti
6. rozhodnutí o žádosti
  - zamítnutí nebo vydání integrovaného povolení

Zahájení řízení

■ Žádost

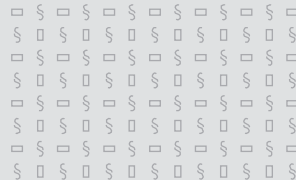
- v elektronické podobě
- v listinné a elektronické podobě
- předepsané náležitost § 4 - popis, technologie, vlivy, návrh podmínek

■ Úřad příslušný k rozhodování

- Krajský úřad
- Ministerstvo životního prostředí - mezistátní dopady

■ Ověření úplnosti žádosti

- Do 20 dnů od doručení
- Fikce úplnosti nebo výzva k doplnění

Řízení

■ Rozeslání žádosti

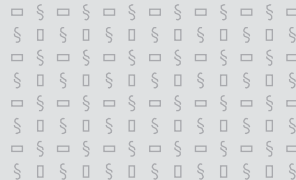
- Do 7 dnů ode dne, kdy je žádost shledána úplnou
- Účastníkům řízení
- Příslušným správní úřadům
- Dotčenému státu

■ Zveřejnění žádosti

- na **portálu veřejné správy**, na **úřední desce úřadu** a **úřední desce obce**

■ Zveřejnění stručného shrnutí

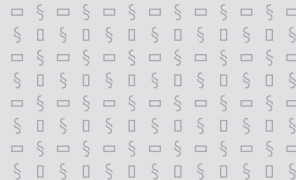
- údajů a informace o tom, kdy a kde lze do žádosti nahlížet, pořizovat si z ní výpisy, opisy, popřípadě kopie.

Účastníci řízení a dotčené orgány

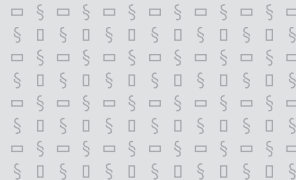
- provozovatel zařízení
- **obec** a kraj , na jejímž území je nebo má být zařízení umístěno
- občanská **sdržení**, obecně prospěšné společnosti, zaměstnavatelské svazy nebo hospodářské komory, jejichž předmětem činnosti je prosazování a ochrana profesních zájmů nebo veřejných zájmů
- obce nebo kraje, na **jejichž území může toto zařízení ovlivnit** životní prostředí
- ten, kdo by jím byl podle zvláštních právních předpisů
- **příslušné správní úřady**
  - zhodnocení návrhu závazných podmínek k provozu zařízení, popřípadě návrh dalších závazných podmínek k zahrnutí do integrovaného povolení

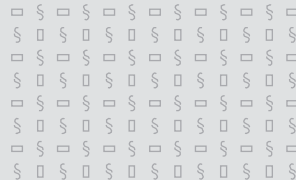
Vyjádření a ústní jednání o žádosti

- každý má právo se vyjádřit
  - do 30 dnů od obdržení žádosti

- Odborně způsobilá osoba
  - do 45 dnů od obdržení žádosti
  - vyjádření k aplikaci nejlepších dostupných technik nebo k celé žádosti
  - na žádost úřadu - pravidlem

- Ústní jednání o žádosti
  - Z podnětu úřadu nebo na žádost účastníka (pak vždy)

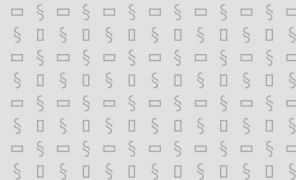
Rozhodnutí o žádosti

- Do **45 dnů** ode dne uplynutí lhůty k podání vyjádření
  - Prodloužení o 45 dnů ve složitějších případech
- **Zamítnutí**
  - záměr nesplňuje požadavky tohoto zákona a zvláštních právních předpisů
  - nebo závazné podmínky navržené pro provoz zařízení jsou z technických důvodů nesplnitelné
- **Vydání integrovaného povolení**
  - Obecné náležitosti dle SŘ
  - Základní náležitosti dle § 13 odst. 3 - identifikace
  - Závazné podmínky provozu
  - Vypořádání připomínek k žádosti

Závazné podmínky provozu § 13 odst. 4

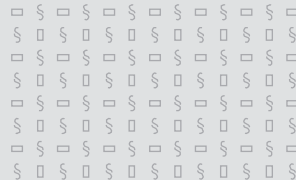
- **emisní limity**
- **opatření k vyloučení rizik**
- **podmínky zajišťující ochranu zdraví člověka a životního prostředí**
- **opatření pro hospodárné využívání surovin a energie**
- **opatření pro předcházení haváriím a omezování jejich případných následků**
- **způsob monitorování emisí a přenosů**
- **opatření k minimalizaci dálkového přemístování znečištění či znečištění překračujícího hranice států a k zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku**
- **postup vyhodnocování plnění podmínek**

Stanovení emisních limitů

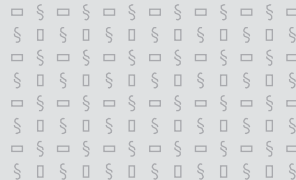
■ Východiska

- Limity stanovené v právních předpisech
- Použití nejlepších dostupných technik (**BAT**)
  - se zřetelem k technickým charakteristikám zařízení, jeho umístění a místním podmínkám životního prostředí
  - ekonomicky i technologicky dostupné
  - BREF (Reference Document on Best Available Techniques)
    - Referenční dokumenty obsahující souhrn evropských nejlepších dostupných technik
- Dosažení **standardů kvality** životního prostředí
  - souhrn požadavků stanovených na základě zvláštních právních předpisů, které musí životní prostředí splňovat v daném čase a místě

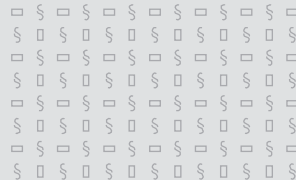
Povinnosti provozovatele

- **provozovat** zařízení v souladu s integrovaným povolením vydaným podle tohoto zákona
- ohlásit úřadu plánovanou změnu v provozu zařízení
- spolupracovat s příslušnými správními úřady při kontrole dodržování podmínek integrovaného povolení
- neprodleně hlásit úřadu všechny mimořádné situace, havárie zařízení a havarijní úniky znečišťujících látek do životního prostředí
- vést evidenci údajů o plnění závazných podmínek provozu integrovaného povolení

Přezkum integrovaného povolení

- každých 8 let - neomezená platnost IP
- podezření na porušení IP
- vyžaduje-li to pokrok v BAT nebo změna limitů
- je-li znečištění životního prostředí v důsledku provozu zařízení **tak značné, že významně přesahuje standard kvality životního prostředí a nelze se k němu přiblížit jinak než změnou závazných podmínek (typicky u ovzduší)**
- **důsledky:**
  - uložení provedení **opatření k nápravě** v přiměřené lhůtě
  - výzva provozovatele zařízení v přiměřené lhůtě stanovené úřadem k podání žádosti o **změnu integrovaného povolení**
  - rozhodnutí o **zastavení provozu** zařízení nebo jeho části (sankčně)

Platnost integrovaného povolení

- Práva a povinnosti z IP přecházejí na právního nástupce provozovatele zařízení a jsou pro něj závazné.
  - povinnost oznámit přechod úřadu do 10 dnů ode dne účinnosti převodu nebo přechodu práv a povinností
- Zánik IP
  - zániku provozovatele zařízení bez právního nástupce
  - ukončení provozu zařízení poté, co byly splněny podmínky integrovaného povolení spojené s ukončením provozu zařízení
  - nevyužívání integrovaného povolení bez vážného důvodu po dobu delší 8 let